Ч. 232. Субота 30 (17) жовтня 1909. Рік XIX.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

РЕДАКЦИЯ і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 12.

ПИСЬМА приймають ся лиш франковані.

РУКОПИСИ звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

РЕКЛЯМАЦИЇ незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

До ситуациї. — Турки у Відни. — Вислїди царскої гостини. — І султан вже їздить. — З Болгариї.

В палаті послів вела ся дальше нарада над дорожнею. Впрочім засїданя самі по собі не представляють тепер нічого цікавого, бо головна робота, змагаюча до удержаня парляменту при роботї, веде ся тапер в клюбах та на окремих нарадах. О уступленю теперішного кабінету нема й бесїди а президент міністрів, бар. Бінерт, о скілько то можна судати з далека і лиш із вістий, які появляють ся в ґазетах, держить ся кріпко і не думає уступати. Здає ся, що головною его роботою єсть тепер помирити ся якось з т. зв. Унією славяньскою, котра поправдї єсть ческою душею в славяньскім тілї. Пос. Удржаль конферував вчера з бар. Бінертом і мав ему сказати, що лиш его уступлене поправило би ситуацию, але бар. Бінерт мабуть нічого не робить собі з того і не думає уступати, хоч все-таки пробує, чи не далось би якось позискати для себе і свого правительства славяньскої Унії. Головну перешкоду в тім творять звістні ухвали Німців в деяких краях, що лиш німецка мова має бути урядова, чому особливо Чехи і Словінці дуже противні. Сї ухвали соймові мають бути предложені до цісарскої санкциї а тому особливо Чехи противні. Отже ся справа була вчера предметом конференциї проводирів Німців, в котрій взяли участь також бар. Бінерт і міністри Гердтль, Вайскірхнер, Штірґкг і др. Шрайнер. Нарада відбувала ся у віденьского віце-короля др. Люеґера, але як закінчила ся і до чого довела, о тім не чувати нічого. З ческої сторони знов відгрожують ся, що скоро би згадані ухзали одержали цісарску санкцию, то всякі заходи, щоби парлямент і ческий сойм зробити здібним до роботи, не доведуть до нічого.

Досить важну вість подає віденьска „Zeit" з кругів парляментарних. В парляментї піднесено гадку утвореня окремої комісиї для справ національних. Комісия та складала би ся з кількадесять членів а всі народности мали би бути в ній заступлені. Яка мала бути ціль роботи тої комісиї, о тім не говорять виразно а кажуть лиш, що комісия та могла би причинити ся значно до піднесеня чемности в палатї і улекшити хід нарад, беручи на себе найдразливійші справи. Виходило би з того, що згадана комісия мала би бути родом якогось громозвода.

Колись були Турки лиш під Віднем а тепер знайшли ся у Відни; колись були они страшними ворогами а тепер стали такими приятелями, що Люеґер і его Віденцї мало їх на руках не носять. В середу вечером приїхала до Відня турецка прогулька в числї понад 206 осіб. На зелізничім двірци ждав еї прибутя бурмістр др. Люеґер, репрезентанти торговельної палати, промислових корпораций та численна публика. Коли поїзд заїхав на дворець, музика заграла турецкий гимн, а людність витала овацийно прибувших. Шеф секциї в міністерстві торговлї Рідель виголосив привітну промову до провідника прогульки Ріви Тевфіка-бея. По президенті торговельної палати, Шелерови, промовив др. Люеґер, який закінчив свою промову окликом „Шокія-ша!" Публика оклик сей повторила. Різа-бей подякував щиро за приняте та висловив переконане, що то приняте знайде відгомін в цілій Туреччинї

Про вислід царскої гостини в Ракконіджі доносять з кругів, стоячих близько італіяньского посла в Берлинї: Хоч в Ракконіджі не підписано ніякого документу, то все-таки межи Італією а Росиєю прийшло до формальної угоди що до східної справи. А та угода містить в собі кілька точок: дві окремі угоди, одна, що до Чорногори, котрій Росия і Італія забезпечили політичну самостійність, а евентуально еконо-

Смерть і гроби.

Культурно-природописна розвідка.

Написав К. Ка.

Не оден з читачів, прочитавши повисший заголовок, кине може ґазету на бік та подумає собі: Не мав також о чім писати та о смерти і гробах! Хибаж то така інтересна річ, щоби о ній аж довгу розвідку писати? — Хтось инший скаже може, що живий повинен о живім думати, а на смерть буде час ще й тоді, коли она таки справді загляне в очи. Ще инший може таки зі самого страху, який в нім викликує вже сама згадка про смерть, готов кривим оком дивити ся на сю розвідку. То річ певна, що є дуже богато людий, котрі дуже не люблять ані говорити про смерть, ані слухати чиєїсь там о тім балаканини.

А однак смерть, мимо того, що видає ся для нас чимсь так дуже звичайним і будденим, єсть так великим, можна сказати величавим з'явищем в природі, так важною і великою подією в житю чоловіка, що не лиш годить ся, але навіть і конче потреба близше їй приднвити ся та по можности пізнати то, що так важну грає ролю в нашім житю, що в одній хвили переносить нас із сего сьвіта в якийсь инший, нам не знаний, в одній хвили підносить нас аж до висоти богів або рівнає з німими сотворінями, в одній хвили забезпечує память з рода рід або затирає всякий слід по тім, хто жив так само як і другі на сім сьвіті, веселив ся тим самим сонцем та віддихав тим самим воздухом.

А в теперішну пору, коли вся природа клонить ся до зимового сну, котрий може служити за образ смерти, коли західна культура лагодить ся обходити сьвято померших і сьвято гробів, може як раз найлїпша до того нагода. Мусимо однак вже наперед приготовити читачів на то, що стрітять ся тут з річами, від котрих аж волосе на голові дуба стає і просити їх длятого, щоби вже заздалегід узброїли ся в спокій духа і терпеливість.

1.

Що то смерть. — Причини смерти і еї роди.

Всї знаємо, що мусимо раз вмерти, але ніхто з нас не знає, де і коли смерть его чекає. Що ж то єсть смерть? Звичайно кажемо, що то розлука душі з тілом. Добре, так буває у чоловіка; але видимо прецї, що не лиш чоловік вмирає, але так само вмирають зьвірята і ростини. Правда, в мові робимо ріжницю і кажемо, що лиш люди вмирають, а зьвірята і ростини гинуть. То однак єсть лиш гра слів, бо остаточно прояв сей єсть в цїлій природі одинаковий: все, що жиє на сьвітї, приходить на него в якийсь спосіб, росте, буває молоде, старіє ся і наконець сходить зі сьвіта, щезає з него в очах тих, що на него дивлять ся і в тій формі, в якій щось прийшло на сьвіт.

Возьмім для приміру ростини. Розглянім ся тепер довкола а побачимо, яке то множество ростин, що з весни прийшло, було на сьвітї і літом так красно жило і цвило, тепер не лиш зварило але й зовсїм згинуло. Але богато инших ростин ще жиє; з дерев лиш листє опадає і они ніби на зиму засипляють, щоби з весною знов віджити. Але й їм колись прийде конець, постаріють ся зісхнуть і згинуть; за кілька, кільканайцять або кількадесять лїт такий самий їх конець чекає. Але коли? У деяких ростин можна сказати, що они жиють лиш рік або два, але у инших годї означити час, до котрого они можуть жити. Бувають столїтні дуби; про липи знає ся, що они можуть і 1000 лїт жити. Про тис знає ся, що він може й 2000 лїт жити а в каліфорнійских лїсах росте безпримірний велит між деревами, секвоя, котрого житє не має собі рівнї на земли. Секвої жиють 4000 до 6000 лїт і жили би може Бог знає доки, як би їм бурі і громи або таки людска рука смерти не робили.

Подібний прояв бачимо й в зьвіринім сьвітї. І тут знаходимо зьвірятка, котрі можуть ледви кілька годин жити. Инші жиють рік або кілька, але з більших звірят лиш дуже мало буває таких, котрі доживають сто і більше лїт. Зьвірята гинуть борше як ростини; їх смерть борше чіпає ся.

Отже що то таке тота смерть? Що значить вмирати? Поправдї сказавши, ніхто того не знає. Від коли сьвіт сьвітом, знаємо лиш то, що все, що жиє, призначене вмирати і мусить вмирати; на то нема ради, нема ніякого лїку. Смерть то конець житя. Ба але чи то пояснене смерти? Як би ми знали суть житя, то могли

мічне розширене, а друга що до Крети, в котрій то справі Росия і Італія годять ся зовсім з поглядами Франциї і Анґлії, а то, що Крета має належати до Кретийців, а не до Греків. Росия приступає спільно з Італією до мирної акциї на Балкані в тім дусї, як то свого часу постановляла угода в Мірцштеґ з Австриєю, а то порозуміне числить ся також з відновленою Туреччиною та з суверенностию Болгариї. Можна припускати, що часть ролї, яку грала Австро Угорщина на Балкані перед анексиєю Босни і Герцеґовини, перейме тепер Італія на себе. Ся дипльоматична операция Росиї і Італії доконала ся при постійнїй помочи Франциї і Анґлії.

Вже й для турецких султанів минули здає ся на завсїгди тоті часи, коли они сиділи вічно лиш в своїх палатах і лиш для забави заглядали до своїх гаремів. Теперішний султан вже другий раз відбуває дальшу подорож. Минулої середи їздив він до міста Ізмід в Малій Азиї а при сїй нагоді був також на посьвяченю нового двірця зелїзничого в Гайдар-Паша. Султан був незвичайно рад з того, що їхав зелїзницею, перший раз в своїм житю, задля чого поїзд їхав дуже поволи. Двірцї були всюди пишно украшені а жителї зі всїх сторін сходили ся вздовж зелїзницї та з незвичайним одушевленєм витали падишаха.

Вчера в полуднє відкрив король Фердинанд торжественно болгарске собрание престольною бесїдою, в котрій сказав насамперед, що з причини подій минулого і теперішного року старав ся о скоре скріплене межинародного становища Болгариї. Дальше згадав, що російский нарід, на котрого чолї стоїть внук царя освободителя, перший признав незвисимість Болгариї. Наконець стверджує престольна бесїда, що Болгария тїшить ся загальною симпатиєю і підносить дружні відносини, які сполучають тепер Болгарию з Туреччиною, та висказує надію, що ті відносини будуть і на дальше удержані та скріплені.

Новинки.

Львів, дня 29 жовтня 1909.

— **Іменованя і перенесеня.** П. Намістник іменував концептового практиканта скарбу Зиґм. Ляйґера концинпістом полїциї в етатї дирекциї полїциї у Львові і переніс: ст. коміс. повіт. Йосифа Збишевского з Тарнова до Нов. Санча, секретаря Намістн. Стан. Токаржа з Перемишлян до Сокаля; коміс. пов.: Ів. Давкшу з Самбора до Ліска, Кар. Ольпіньского з Надвірної до Львова; концип. Намістництва: Яцка Бенявского з Домброви до Бучача; Брон. Гуперта з Кольбушової до Городка ягайл., Волод. Ваґнера з Бучача до Надвірної, а концепт. практиканта Намістн. Стан Гаврота з Гусятина до Самбора; — іменував ветеринарів повітових: Ферд. Цернера, Андр. Мізюру, Теофиля Дзюржиньского старшими ветеринарями повітовими, а асистентів ветерин.: Адама Ґоньку, Мариява Стахурского і Йосифа Заґаю ветеринарями повітовими.

— **Пробний алярм в школах.** В кількох народних школах у Львові уладжено онигди пробний алярм пожарний. На знак трівоги, даний дзвінком, дїти під проводом учительок вийшли зі школи в порядку, забираючи зі собою книжки і верхну одїж. Опорожнене школи наступило найпізнїйше до 5 минут. Алярмованю приглядали ся шкільн. інспектор Матусяк, лїкар др. Каспарек і начальник пож. сторожи Жизний.

— **Тов. наук. викладів ім. Петра Могили** уладжує в Перемишли слїдуючі виклади: Дня 31 жовтня — доцент університету др Степан Рудницкий: Про північний бігун — Дня 7 падолиста — проф. Ів. Франчук: Про образоване власного характеру. — Дня 14 падолиста — проф. др. Іван Раковский: Расовість Українців. — Дня 21 падолиста — проф. Вол. Дикий: Ідеалїзм і реалїзм в штуцї і лїтературі. — Дня 28 падолиста — др. Іларіон Свєнціцкий: Важнїйші напрями творчости ґр. Льва Толстого. — Дня 5 грудня — проф др. Станислав Людкевич: Национальні танцї. — Виклади відбувати-муть ся в салї „Народного Дому“. Початок о год. пів до 5-ої пополудни. Вступ: крісло 20 сот., партер 10 с.

— **В Скалатї** відбудуть ся дня 1 падолиста с. р. о 3 год. сполудня перші загальні збори філїї тов. „Сїльский Господар“ зі слїдуючим порядком дневним: 1) Отворене зборів; — 2) Вписи приступаючих членів; 3) вибір видїлу; — 4) Внесеня.

— **В Зборові** відбудуть ся дня 3 падолиста с. р. в домі Тов. задаткового перші загальні збори філїї краєвого рільничого товариства „Сїльский Господар“. Початок о 12 год. в полуднє. Прошу всїх інтелїґентних Русинів, а передовсїм селян і взагалі всїх, кому лежить на серци наш економічний розвиток, явити ся в тім дни на зборах і вписати ся в члени сего дуже важного товариства. — За комітет основателїв: Сьвящ. Евг. Герасимович.

— **Сам себе покарав.** В громадї Лубянки вижні, збараского повіта згоріли сими днями три загороди селяньскі а шкода виносить около 6000 К з чого лиш одна часть була обезпечена. Причиною огню було по всїй імовірности підпалене, якого допустив ся Сидір Слота, котрий на другий день по пожежи, коли вся громада вказувала на него яко на палїя, утопив ся в керницї набравши богато каміня до кишень.

† **Померли:** Мария Пасічаньска, жена Ізидора Пасічаньского властителя посїлости ґрунтової в Задїльску коло Турки померла тамже дня 27 с. м. в 47 р. житя. — Теодор Сеньчук, мелїорацийний кондуктор краєвий помер дня 18 с. м. в Перемишли в 32 р. житя.

— **Заразливі недуги в краю.** Старосто львівского повіта доносить, що стверджено: Шкарлятину: в громадах Замарстинів, Голоско вел., Клепарів, Малехів, Ляшки муровані, Глуховичі, Винники, Лисиничі, Зимнавода, Ярчів старий і Містки; кір: в Клепарові і Замарстинові; Черевний тиф: у Пикуловичах, Сїмянівцї і Давидові. Староство бобрецкого повіта доносить, що стверджено шкарлятину: в Старім селї, Звенигородї, Селисках, Кнїселї, Стрілисках нових, Брвнцях загірних, Сухрові, Ходорові, Берездівцях і Туряніцях; черевний тиф: в Романові, Старім селї, Жираві, Бородчицях і Підлїсках; черлячку: в Глїбовичах великих і Огнівцях. Фізикат міста Львова остерігає мешканців, щоби не стикали ся з пришельцями із згаданих громад, особливож щоби не купували від них набілу та засобів поживи, котрі можуть причинити ся до перенесеня тих заразливих недуг.

— **О жидівску мову.** Перед найвисшим трибуналом у Відни відбула ся в середу розправа внаслїдок жалоби черновецкого адвоката, драДілманда, внесеної против непризнаня жидівської мови краєвою мовою на Буковинї і в Галичинї. Причиною рекурсу було се, що власти в Чернівцях не хотїли приняти поданя, виладженого з жидівскій мові і жидівскими буквами о утворене товариства п. з. „Жидівский театр“. Також міністерство внутрішних справ відкинуло се подане, не признаючи жидівської народности краєвою. Найвисший трибунал під проводом Унґера розглядав вчера ту жалобу і видав вирок, в котрім каже, що Жиди на Сходї не суть анї народом анї племенем, отже мова жидівска не єсть мовою краєвою. Мова, котрою говорять Жиди на Сходї, не єсть тою, котрої уживають Жиди на Заходї (треба розуміти: німецкої — Ред.), отже єсть лиш говором а не народною мовою.

— **Огнї.** В ночи з понедїлка на второк дня 26 с. м. около 1 год. вибух в Бучачи огонь в млинї ґр. Потоцких. Займило ся від того, що чопи від вальців розігріли ся аж до червоности і спричинили огонь, котрий задля легкопального матерiялу годї вже було угасити, коли его служба в млинї добачила. Згоріло не лиш цїле урядженє млина і дах, але також велика маса муки і ґрису. Від млина перекинув ся огонь до прилягаючого до него маґазину, в якім купцї мали склад збіжа і муки. Ледви яких 1500 кірців муки і пшеницї удало ся з маґазину виратувати, впрочім згоріло цїлковито понад 3000 кірців муки найлїпшої якости і близько 4000 кірців пшеницї. Вартість муки і пшеницї оцінюють на пів міліона корон. З причини, що цїлу ніч дув досить сильний вітер, заходила небезпека пожежі для сусїдної части міста, званої „за замком“. Лиш з великим трудом жителї тої части міста гасили густо падаючі на їх криші искри з горіючого млина. В сусїднім зараз домі коло млина потріскали від жару шиби у вікнах. Всеж таки завдяки бучацкій сторожи огневій, котра через 36 годин без перерви працювала при огни, а головно же завдяки ґімназ. молодежи, котра з нараженєм власного житя ратувала майно загрожених сусїдів і помагала гасити, огонь остаточно пригашено. — Дня 19 с. м. вечером вибух огонь в Довгім коло

би зрозуміти і дати поясненє на то, що то єсть смерть, а так можемо хиба тілько сказати, що такі самі зміни як і у всїляких иних проявах на сьвітї як сила і материя, як сьвітло і темнота і т. п. Кождий знає також, що хороба може иноді так вчепити ся чоловіка, що він не може дати собі ради з нею, она перемагає его і він вмирає. Але й то знає кождий також, що многі хороби, хоч і як они грізні і небезпечні, не можуть все-таки нїчого вдіяти чоловікови, котрий навіть нераз і без помочи лїкаря їх щасливо перебуває та стає знов здоровим. Тому то може й не дивота, що дехто уважає житє і смерть за якісь дві сили, що борють ся з собою і поборюють одна другу.

Але скоро вже бесїда про хоробу, то мимо волї насуває ся тут питане, звідки она береся і в якій звязи стоїть она зі смертию. За далеко би се завело нас, як би ми тут хотїли всесторонно розбирати сї питаня, а навіть і не одно мусїло би нам позістати неясним, бо й доси бистроумність людска не була в силї дослїдити того, звідки деякі хороби беруть ся. Але причини бодай деяких недуг знаємо инні вже дуже докладно. Так н. пр. знаємо вже, що многі недуги викликують в нашім тїлї бактериї, скоро до него дістануть ся. Наше тїло, наш орґанізм зачинає тоді від них боронити ся. Скоро ті бактериї де насядуть в нашім тїлї, зачинає зараз туди кров сильнїйше напливати, а із живих і здорових ще клїточок зачинають добувати ся творива, котрі призначені на то, щоби ті бактериї знищити. Так отже заводить ся дійстно борба межи нашим орґанізмом а шкідливими для него якимись иншими творами природи; розходить ся тепер лиш о то, хто покаже ся сильнїйший, чи наш орґанізм чи бактериї. Коли бактериї покажуть ся дужчі, то они і ті творива, які з них роблять ся, розширять ся насамперед в тім місци, де осїли, а відтак розійдуть ся й по цїлім тїлї, спинять в нім житє та спричинять смерть. Коли же переможе тїло, то вигинуть бактериї.

В сїм случаю веде наше тїло, живий орґанізм справдешну борбу з хоробою і або побідить і буде жити, або підпасть сїй і згине. Але чи се борба, то справдї борба якихсь двох сил, з котрих одна называє ся житє а друга смертию? Як би так дійстно було, як би житє і смерть вели борбу з собою, то могло би преці раз і так стати ся, що житє би смерть побідило, отже смерть сталась би чимсь таким, чого би можна уйти. А тимчасом знаємо, що смерти не може нїхто уйти, всї мусимо умирати. Числа доказують то найлїпше На нашій земли жиє що наймепше яких 1500 міліонів людий; з тих умирає річно 30 міліонів а то значить на день 82.192, на годину 3425 або на кожду минуту 57 людий! Иншими словами: що секунди умирає один чоловік! А тепер прошу ще собі подумати, кілько то ростин і звірят гине на секунди! Смерти не може нїчо уйти.

(Дальше буде).

Стриганець, товмацкого повіта. Село се, положене на горі, не має — як доносять звідтак до „Діла“ — ані одної керниці а люди ходять по воду досить далеко на долину до керниць або до Дністра. Про ратунок не було отже й бесіди тим більше, що в селі нема пожарного товариства і що всі попали були в розпуку: кождий кидав ся лиш до своєї хати ратувати своє добро. Аж за яку годину надбігли Січовики зі Стриганець, але задля браку води мусіли перервати огонь в той спосіб, що розібрали крайний горіючий будинок. Згоріло 20 господарів; з них було 19 обезпечених в „Дністрі“, а один Г. Бідочка був необезпечений. Згоріли всі будинки разом зі збіжем і пашею Уся шкода виносить 27.000 корон, а 19 погорільців було обезпечених на 10.000 корон. Се вже другий огонь того року в селі Довгім. Перед кількома місяцями погоріло тут 45 господарств на долині, отже разом з тими, що тепер погоріли на горі — 65 господарів так, що тільки дуже мало лишило ся в селі таких, що їх огонь не знищив.

— **Трогаюча стріча брата з сестрою.** Люди, що знаходили ся минулої неділі по полудни на кладовищи в Бавмґартен під Віднем, були сьвідками зворушаючої сцени: вчули нараз голосний крик, а коли пішли в ту сторону, звідки той крик вчули, застали там на якійсь могилі бідно одягненого чоловіка і якусь елеґантно убрану даму, котрі щиро обняли одно другого. То були брат і сестра, котрі по 30 літах розлуки зійшли ся і пізнали ся случайно на гробі своїх родичів. То було ще в 1879 р., коли Франц М., тоді двайцятьлітний син фабриканта на тодішнім підгородю Ґавденцдорф, щез був нараз з дому своїх родичів. Він пристав був до якогось вандрівного цирку і пішов з ним за границю, був в Голяндиї, Анґлії а накінець зайшов і до Америки і так пропав для родичів на завсїгди; они не знали і не мали понятя, де би він міг подіти ся. Матїр небавком з жалю по страті сина так загризла ся, що померла; в короткім часї за нею пішов і батько до гробу. Остала ся лиш самісенька одна донька фабриканта; фабрику продано, а сестра замешкала в теперішнім 13ім окрузї міста, де й проживає вже від богато літ. Францови М. якось і в Америцї не щастило ся; він попав в нужду і мав ще як раз лиш на стілько, щоби було з чим вернути до рідного міста до Відня. Отже й приїхав до Відня. Через вісім днів допитував ся він за свояками, але надармо; ніхто не міг єму нічого про них сказати. Довідав ся ледви тілько, що єго родичі похоронені на кладовищи в Бавмґартен, а коли минулої неділї зайшов туди і відшукав гріб родичів, застав коло него сестру, а могила була сьвідком глубоко трогаючої сцени, яка хиба лиш дуже рідко коли лучає ся в житю. Брат і сестра, зворушені до глубини серця, опустили місце вічного упокою, щоби тепер по 30 літній розлуці жити разом.

Телеґрами.

Відень 29 жовтня. На початку нинїшного засїданя палати послів устроїли чеські радикали крикливу демонстрацию против президента Патая з причини, що він взяв вчера участь в конференциї проводирів нїмецких партий в ратуши.

Петербург 29 жовтня. Ґучков заявив в розмовах з впливовими личностями, що положенє стає ся щораз поважнїйше і що межи октябристами а правительством мусить прийти до острої стички, від котрої буде зависїти єствованє думи.

Петербург 29 жовтня. Октябристи довідавшись, що скрайна правиця приготовлює ся до острого виступленя за кождим разом, коли буде бесїда о конституциї в Росиї, постановили обдумати ряд способів, щоби не допустити до скандалів в думі.

Одеса 29 жовтня. Цар Николай приїхав тут вчера вечером. На двірци повитав єго комендант войска бар. Кавльбарс і власти міскі та депутация унїверситету. Цар всїв відтак на яхт „Штандард“ і зараз відплив.

Петербург 29 жовтня. Вчера в ночи вибухла в місті бомба. Одного чоловіка зранило і один дім ушкодило.

Тифліс 29 жовтня. Коли вчера вечером патруля поліцийна хотїла арештувати на улици трох підозрілих людий, один незнакомий стрілив з револьвера і убив одного поліцияна, а відтак втїк.

Ґенуа 29 жовтня. Передмістє Фоче навістила вчера повінь. Филї морскі нищили і забирали все, що лиш було в дорозї. З людий нїхто не згинув.

Надіслане.

Рух поїздів зелізничих

обовязуючий з днем 1 мая 1909 р. після часу середно-европейского.

Замітка. Поїзди поспішні визначені грубим друком. Нічні години від 6·00 вечером до 5·59 рано суть означені підчеркненєм чисел мінутових.

Приходять до Львова

на головний дворець:

З Кракова: $2^{\underline{30}}$, $5^{\underline{50}}$, 7·25, $8^{\underline{55}}$, 9·50, 1·10*), **1·30**, 5·45, $8^{\underline{40}}$, $9^{\underline{50}}$.
*) З Тарнова.
З Підволочиск: 7·20, 12·00, $2^{\underline{15}}$, 5·40, $10^{\underline{30}}$.
З Черновець: $12^{\underline{20}}$, $5^{\underline{45}}$*), 8·05, 10·20*, $2^{\underline{05}}$, 5·58, $6^{\underline{40}}$, $9^{\underline{30}}$.
*) Із Станиславова. *) З Коломиї
Зі Стрия: 7·29, 11·45, 4·25, $11^{\underline{00}}$.
З Самбора: 8, 9·57, 2, $9^{\underline{00}}$.
З Сокаля: 7·10, 12·40, 4·50.
З Яворова: 8·05, 5.

На „Підзамче“:

З Підволочиск: 7·01, 11·40, 2, 5·15, $10^{\underline{12}}$.
З Підгаєць: 10·54, 7·26 *), 9·$\underline{44}$, 6·$\underline{29}$ *), $11^{\underline{55}}$ *).
*) З Винник.

На дворець „Львів-Личаків“:

З Підгаєць: 10·38, 7·10*), 9·$\underline{28}$, 6·13*), 11·$\underline{39}$ *)
*) З Винник.

Поїзди льокальні.

З Брюхович:
що дня: від $^1/_5$ до $^{30}/_9$ 8·15, $8^{\underline{20}}$
„ $^1/_6$ до $^{30}/_9$ 3·27, $9^{\underline{55}}$.
„ $^1/_7$ до $^{30}/_9$ 5·30.
в неділї і р. к. сьвята: від $^1/_5$ до $^{31}/_5$ 3·27, $9^{\underline{35}}$.
З Янова:
що дня: від $^1/_5$ до $^{30}/_9$ 1·15, $9^{\underline{35}}$,
в неділї і р. к. сьвята: від $^2/_5$ до $^{12}/_9$ 10·$\underline{10}$.
Зі Щирця: в неділї і р. к. сьвята від 30/5 до 12/9 $10^{\underline{15}}$.
З Любіня: в неділї і р. к. сьвята від 16/5 до 12/9 $11^{\underline{45}}$.
З Винник що дня 3·44.

Відходять зі Львова

з головного двірця:

До Кракова: $12^{\underline{45}}$, $3^{\underline{50}}$, $8^{\underline{25}}$, 8·40, $2^{\underline{45}}$, 3·30*), $6^{\underline{12}}$, 7, 7·35, 11·$\underline{15}$.
*) до Ряшева.
До Підволочиск: 6·20, 10·40, **2·16**, $8^{\underline{00}}$, $11^{\underline{10}}$.
До Черновець: $2^{\underline{50}}$, 6·10, **9·10**, 9·35, **2·23**, 2·50*), $6^{\underline{00}}$*), 10·$\underline{38}$.
*) до Станиславова, *) до Коломиї.
До Стрия: 7·30, 1·45, $6^{\underline{55}}$, 11·$\underline{25}$.
До Самбора: 6, 9·05, 3·40, $10^{\underline{45}}$.
До Сокаля: 6·14, 11·05, $7^{\underline{10}}$, $11^{\underline{35}}$ *)
*) до Рави рус. (лиш в неділї).
До Яворова: 8·20, $6^{\underline{30}}$.

З „Підзамча“.

До Підволочиск: 6·35, 11, **2·31**, $8^{\underline{29}}$, $11^{\underline{32}}$.
До Підгаєць: 5·35*), 6·12, 1·30*), 6·$\underline{30}$, 10·35*).
*) до Винник.

З „Львів-Личаків“.

До Підгаєць: 5·$\underline{53}$*), 6 32, 1.49*) 6·$\underline{50}$, $10^{\underline{54}}$*).
*) лиш до Винник.

Поїзди льокальні.

До Брюхович:
що дня: від 1/5 до 30/9 7·21, 3·45.
„ 1/6 до 30/9 2·30, $8^{\underline{34}}$.
„ 1/7 до 31/8 5·50.
в неділї і р. к. сьвята від 1/5 до 31/5 2·30, $8^{\underline{34}}$.
від 1/6 до 30/9 12·41.
від 1/7 до 31/8 9·—
До Янова: що дня від 1/5 до 30/9 10·10, 3·37.
в неділї і р. к. сьвята від 2/5 до 12/9 1·35.
До Щирця: в неділї і р. к. сьвята від 3/05. до 12/9 10·35.
До Любіня: в неділї і р. к. сьвята від 16/5 12/9 2·15.
До Винник що дня $5^{\underline{30}}$.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

ОГОЛОШЕНЯ.

КНИЖКИ
на нагороди пильности.

Книжки рускі а також і польскі апробовані Вис. ц. к. Радою шкільною можна замовляти в рускім Товаристві педаґоґічнім улиця Сикстуска ч. 47, в книгарни Науков. Товариства ім. Шевченка у Львові Ринок ч. 10 і в склепі Тов—а Взаїмної помочи учительскої в Коломиї (Народ. Дім) і у всїх книгарнях в краю.

I. Образкові книжочки для дїтий.

Дїтвора, опр. 1 К.
Зьвірята домашні, опр. 80 с.
Приятелї дїтий, опр. 1·20 К.
Ах, яке хороше, опр. 2 К.
Для розривки, опр. 1·20 К.
Око в око 1 К.
Крізь трав килими 1 К.
З Царства зьвірів, опр. 1·50 К.
Лїтною порою, опр. 150 К.
Дїточі вигадки опр. 1·50 К.
Від весни до весни, опр. 2 К.
Веселий сьвіт 60 с.
Дикі зьвірята в образках і віршах, 60 с.
Книжочка Стефунї 60 с.
Мамин дарунок 60 с.
Приятелї чоловіка 60 с.
Татів дарунок 60 с.

II. Ілюстровані байки та оповіданя.

Казки народні, ч. I. і II. бр. по 50 с., опр. 70 с.
Казки народні, ч. I. і II. разом опр. 1·30 К.
Мірон: Пригоди Дон Кіхота, бр. 80 с., опр. 1·10 К.
Казки братів Ґрімів, бр. 50 с., опр. 70 с.
Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. I. бр 40 с., опр. 60 с.
Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. II. бр. 55 с., опр. 80 с.
Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. I. і II. разом опр. 1·30 К.
Ґете-Франко: Лис Микита, трете нове виданє бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Робінзон великий ілюстр., бр. 1·80 К, опр. 2·20 К.
Житє і слава Тараса Шевченка, образок сценічний, бр. 30 с.
Калитовский: Подорож сьв. Николая, драматична гра, бр. 20 с.
Ілля Кокоруда: Спомини з Атен з ілюст. бр. 1·80 К, опр. 2·10 К.
Свен Гедін: Крізь пустинї Азиї. ч. I. бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Свен Гедін: Крізь пустинї Азиї ч. II. бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Свен Гедін: Крізь пустинї Азиї, ч. III. бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Свен Гедін: Крізь пустинї Азиї, ч. IV. бр. 2 К, опр. 2·30 К.
Билина про Ілию Муромця і єго славні подвиги, бр. 16 с.

III. Книжки для шкільної молодїжи і для народу.

Молитвенник народний, нове розширене виданє по 50, 70 с. і 1 К.
Китиця желань, нове розширене виданє, бр. 40 с., опр. 60 с.
Т. Шевченко: Кобзар для дїтий, (друге попр. виданє) бр. 30 с.
Гордієнко: Картагиняцї і Римляне, бр. 40 с., опр. 60 с.
Мальота: Без родини, нове виданє, бр. 80 с., опр. 1·10 К.
Днїпрова Чайка, Коза-Дереза (дїточа оперетка) 1 К.
Др. О. Макарушка: Короткий огляд руско-україньского письменства від XI.—XVIII. століття, бр. 40 с., опр. 60 с.
Тарас Шевченко: Кобзар, бр. 2 К, опр. 2·50 К, опр. в пол. 2·70 К.
Др. Ів. Франко: Коли ще зьвірі говорили, бр. 80 с., опр. 1·10 К.
В. Лебедова: Малї герої, бр. 50 с., опр. 70 с.
Ів. Спілка: На чужинї, бр. 40 с., опр. 60 с.
О. Катренко: Оповіданя, бр. 40 с., опр. 60 с.
Василь В—р: Подорож до краю лїліпутів, бр. 50 с., опр. 70 сот.
А. Кримский: Переклади, бр. 40 с., опр. 60 с.
Образки з історії України-Руси, бр. 50 сот.
Стефан Пятка: На прічках, бр. 30 с., опр. 50 с.
Марга Борецка, трете виданє, бр. 50 с., опр. 70 сот.
Гр. А. Толстой: Казки, бр. 40 с., опр. 60 с.
О. Кониський: Поеми, бр. 30 с., опр. 50 с.
М. Вовчок: Інститутка, бр. 40 с., опр. 60 с.
Дивні пригоди Комаха Санґвіна і, бр. 48 сот.
Малий сьпіванок, бр. 20 с., опр. 34 с.
Клявдия Лукашевич: Серед цьвтів, ком. в 2. діях, бр. 14 с., опр. 30 с.
Е. Ярошиньска: Друга китичка для малих дівчат, бр. 20 с., опр. 40 с.
Шекспір в повістках, бр. 30 с., опр. 50 с.
Королевский: Дві могилї, бр. 18 с., опр. 32 с.
Анґлїйскі казки, бр. 24 с., опр. 40 с.
Е. Ярошиньска: Повістки, бр. 24 с., опр. 40 с.
Віра Лебедова: Мами, бр. 20 с.
Др. І. Франко: Абу Казимові капцї, бр. 60 с., опр. 90 с.
Збиточник Ґумфрі (з анґлїйского), бр. 70 сот., опр. 1 К.
Робінзон великий, бр. 1·50 К, опр. 1·80 К.
А. Глїбів: Байки, бр. 10 с.
Істория куска хлїба (з французского), бр. 50 с., опр. 70 с.
Збірка оповідань, бр. 40 с., опр. 60 с.
Кіплїнґ: В Джунґлях, бр. 1 К, опр. 1·30 К.
К. Гриневичева: Леґенди і оповіданя, бр. 30 сот., опр. 50 с.
І. Б. Двоножний зьвір, бр. 40 с., опр. 60 сот.
За Амічісом, переклав В. Шухевич: Записки школяря, бр. 40 с., опр. 70 с.
Джонатан Свіфт: Подорож Ґулївера до краю великанів, бр. 50 с., опр. 70 с.
Е. Ярошиньска: Заповіт (збірка оповідань), бр. 30 с., опр. 50 сот.
Уличник (з французского, перекл. А. Крушельницкий), бр. 1·10 К, опр. 1·40 К.
В. Чайченко: Олеся, бр. 10 с.
О. Федькович: Вибір поезий, додаток до ч. 24. „Дзвінка“.
„Дзвінок“, брошуровані річники по 4 К.
„Дзвінок“ „ „ з р. 1906 і 1907 по 6 К.
Японьскі казки, бр. 30 с.
Сору Кру, бр. 30 с., опр. 50 с.

З друкарнї В. Ловиньского під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).